

Справа «Бушелк'я проти Франції» (Bouchelkia v. France)

У рішенні, ухваленому 29 січня 1997 року у справі «*Бушелк'я проти Франції*», Суд постановив, що:

- не було порушено ст. 8 Конвенції.

Обставини справи

Справа була розпочата заявою, поданою громадянином Алжиру, який проживає у м. Кольмар, п. Хаді Бушелк'я.

Пан Бушелк'я, який народився в 1970 році, приїхав у Францію у 1972 році з метою об'єднання сім'ї, разом зі своєю матір'ю та старшим братом. У сім'ї було десять дітей (п'ятеро з них народились від другого шлюбу його матері після смерті його батька).

У віці 7 років заявника було звинувачено у зґвалтуванні та крадіжці. Його було відправлено до в'язниці м. Кольмар 23 березня 1987 року, звідки він здійснив втечу 14 квітня, за що його було засуджено до 4 місяців ув'язнення. 31 травня 1988 року виїзна сесія суду у справах неповнолітніх, прийнявши до уваги пом'якшуючі обставини, засудила його до 5 років ув'язнення. Його було звільнено 2 травня 1990 року у зв'язку з президентською амністією.

11 червня 1990 року міністр внутрішніх справ, діючи згідно з ч. 26 декрету (указу) від 2 листопада 1945 року щодо умов в'їзду та проживання іноземців у Франції, з внесеними змінами та доповненнями, видав розпорядження про депортацію п. Бушелк'я згідно з процедурою у справах крайньої необхідності. Його було вислано з країни 9 липня 1990 року. П. Бушелк'я у віці 20 років, неодружений, без дітей, подав заяву до Страсбурзького адміністративного суду про скасування цього наказу та призупинення покарання. Його заяву відхилено рішенням Суду, яке після апеляції було підтверджено Державною Радою 23 червня 1993 року.

У 1992 році він нелегально повернувся до Франції. 3 грудня 1993 року він визнав батьківство над дочкою, яка народилася 22 лютого 1993 року від матері – громадянки Франції, з якою він підтримував відносини з 1986 року і з якою одружився 29 березня 1996 року. Його було заарештовано у квітні 1993 року та 13 квітня засуджено Кримінальним судом м. Кольмар до 5 місяців ув'язнення за образи та опір офіцеру поліції; йому було заборонено повертатися до Франції ще протягом 3 років. Апеляційний суд м. Кольмар підтримав вирок про ув'язнення, але скасував заборону в'їзду до Франції. Заява щодо анулювання наказу про депортацію від 11 червня 1990 року ще знаходиться на з'ясуванні.

П. Бушелк'я був заарештований 14 грудня 1996 року та утримувався під вартою з метою повернення до Алжиру згідно з наказом про депортацію від 11 червня 1990 року. Через відмову від депортації його було зобов'язано проживати в певному місці.

20 грудня 1996 року Страсбурзький кримінальний суд обвинуватив його в ухиленні від виконання рішення про депортацію, але відклав винесення вироку до ухвалення рішення Судом з прав людини.

Зміст рішення Суду

Суд підкреслив, що наказ про депортацію видано 11 червня 1992 року та виконано 9 липня 1992 року. Це було зроблено з огляду на те, що заявник на час прийняття рішення не мав ані особистих, ані сімейних інтересів, які захищає ст. 8 Конвенції, і, отже, її принципи були дотримані, п. Бушелк'я на час видання наказу не був одружений та не мав дітей. Своє сімейне життя він розпочав лише після видання наказу про депортацію, таким чином зміцнивши свої сімейні зв'язки у Франції. На той час він іще жив із батьківською сім'єю, з якою від двохрічного віку проживав у Франції, де і мав свої основні особисті та сімейні інтереси.

Депортація заявника у 1990 році спричинила втручання у його право на повагу до особистого та сімейного життя.

Згідно з його попередньою практикою, Суд мав визначити, чи втручання мало місце

«відповідно до закону», переслідуючи одну чи більше законних цілей, які зазначені у ч. 2 ст. 8 Конвенції, та чи є воно необхідне в демократичному суспільстві задля досягнення такої цілі чи цілей.

По-перше, не було оскаржено, що наказ про депортацію п. Бушелк'я базувався на ст. 26 декрету від 2 листопада 1945 року, яка власне стосується умов в'їзду та проживання іноземців у Франції з внесеними до неї змінами і доповненнями.

По-друге, втручання мало мету, сумісну з Конвенцією, а саме: попередження порушень суспільного порядку та злочинів.

По-третє, Суд, як і Комісія, зауважив, що п. Бушелк'я у віці 20 років, неодружений та без дітей, на час видання наказу про депортацію, встановив зв'язки з країною, з якої походить, громадянином якої він є, та в якій проживають його близькі родичі.

Суд також взяв до уваги природу порушення, яке дало підставу для депортації. Представники влади могли правомірно вважати, що депортація заявника була в той час необхідною для запобігання порушенню порядку чи вчиненню злочину. Той факт, що після видання наказу про депортацію, будучи нелегальним емігрантом, він створив нову сім'ю, не є підставою для визнання наказу про депортацію та його виконання у 1990 році такими, що не були необхідними.

Суд визнав, що було досягнуто справедливого балансу між обґрунтованими інтересами, і що рішення про депортацію відповідало цілям, які переслідувалися. Тому ст. 8 Конвенції не було порушено.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.